

Izhaja
enkrat
na mesec
in sicer
početkom
meseca.

ŽENSKI LIST

GLASILO ZVEZE DELAVSKIH ŽEN IN DEKLET.

Naroča se
pri upravi
v Ljubljani,
Poštni
predal 72.

Naročnina za celo leto 12 Din.

V Ljubljani, 1. Julija 1930.

Posamezna številka 1.50 Din.
Za inozemstvo 2 Din.

Počitniška kolonija v „Mostecu“.

Dečji odsek Zveze del. žen in deklet je za letošnje počitnice organiziral vse potrebno za oddih in razvedrilo delavskih otrok iz Ljubljane in okolice. Priprave so že v teku in upamo, da nam uspe započeti s taborenjem že prve dni meseca julija. Taborilo se bo samo čez dan in je taborenje zamišljeno tako-le: Ob 7. uri zjutraj se zbero otroci na določenem kraju in odkorakajo pod vodstvom ene odrasle osebe ali starejšega otroka na »Mostec«. Tam jih pričaka starejša članica zveze, ki ima nalogo, da otroke celi dan nadzoruje, vodi ev. njihove igre, jim deli hrano in nadzoruje pripravljane iste.

Prehrana je določena na tri obroke dnevno, in sicer: dopoldanska južina, kruh s pridatkom; kosilo in popoldanska južina, kruh z dodatkom. Enkrat ali tudi dvakrat tedensko je predviden tudi izlet v bližnjo okolico, n. pr. Šmarno goro, Sv. Katarino, Podutik itd. K prehrani prispevajo starši mali znesek, druge stroške krije Zveza del. žen in deklet iz tozadavnega fonda. Ker je na Mostecu tudi prilika za kopanje in sicer brez vsake nevarnosti, se bodo otroci sigurno prav dobro počutili. Obveščamo starše, da je še čas za prijavo otrok za to taborenje. Prijave sprejemajo iz prijaznosti v prodajalnah Konzumnega društva za Slovenijo.

Pri tej akciji nam pomaga tudi s. učitelj Tone Seliškar, pod čigar vrhovnim vodstvom se bo taborenje vršilo. Tudi bodo otroci preiskani od gospe zdravnice Mire Fink.

S tem taborenjem bo olajšano tudi materam, ker jim bo za nekaj časa odvzeta dnevna skrb za njihovega otroka. Razume se, da si bodo starši lahko ogledali taborenje ter jih k temu tudi najvljudneje vabimo.

Članice Jeseniške podružnice v Ljubljani.

Kakor je iz jeseniškega poročila v tem listu razvidno, so nas tudi letos posetile članice iz jeseniške podružnice. Kakor lani, tako so nam jeseniški otroci tudi letos nastopili z deklamacijami in z igrokazi.

Jeseniške članice so se lotile najsmotrenejšega dela, ki je tudi nujno za dober razvoj delavskega pokreta, namreč združena skrb vsega delavstva, zlasti pa delavskih mater, za zdravo odgojo in smotreno vzgojo delavskih otrok.

Z zadoščenjem lahko gledajo jeseniške članice Zv. del. žen in deklet, ko vidijo proletarsko samozavest njihovih otrok. Ko bodo dorasli, se bodo hvaležno spominjali truda svojih mamic in veselja, ki so jim ga prirejale v njihovi otroški dobi.

Skromne so razmere jeseniškega delavstva, a ravno ta skromnost je dokaz, da pogumne in delavne žene z dobro voljo in požrtvovalnostjo tudi mnogo lahko napravijo. Čestitamo Vam, jeseniške članice Zveze delavskih žen in deklet, k Vašim uspehom, katerih priča smo bile ob Vašem izletu.

Le pogumno in vztrajno naprej!

Tudi Vam, otroci, ki ste nam s svojimi deklamacijami in igrokazi nudili nekaj prijetnih uric, gre najiskrenejša hvala in pohvala. Ostanite zvesti svojim materam in njihovim sotrudnicam, učite se spoznavati njihova poštena hotenja, da jim boste dorasli v veselje in pomoč ter jih nadomestili, ko bodo po zakonu narave tudi one opešale.

Potrudile se bomo tudi Ljubljančanke, da vam Vaš prijazen poset ob priliki vrnemo.

Torej, dragi otroci, na veselo svidenje!

Matere bodočnosti.

(Miselni oris kongresnega referata.)

V čeških delavskih združnih listih priobčuje na prošnjo združnih ženskih odsekov zadr. Marie Nečásková miselno vsebino svojega referata, ki ga bo imela na Dunaju in ki bo predložen v diskuzijo. Izreka obenem željo, da ji češkoslovaške zadrugarice sporoče svoje nazore k stvari, z namenom, da bi bil njen referat mišljenje večine češkoslovaških zadrugaric. Radi zanimivosti ga priobčujemo.

»Morda še nikdar ni bilo vprašanje žene-matere in žene, ki je v službah, tako pereče in akutno, kakor ravno v današnji dobi. V povojni dobi so bili sklepani zakoni, ne da bi imeli mladi ljudje zagotovljene tudi najprimitivnejše pogoje za srečno in zadovoljno življenje, t. j. predvsem primerno, samostojno stanovanje. V letih 1922—1924 si je bilo že mogoče preskrbeti stanovanje, seveda pod pogoji, za izpolnitev katerih niso zadoščali moževi dohodki, tako da je morala tudi žena soslужiti, da bi se oba zakonca lahko prebila skozi življenje.

Žena dela cel dan v tovarni, morada v pisarni in biti mora izborna moč, da dobi polovično plačo povprečne moške moči. In kot pozdravljeno ali mogoče tudi nepričakovano darilo matere-narave pride naenkrat njeno največje čudo — dete — nova, silna in sveta vez med možem in ženo.

Služeča žena je prisiljena kmalu po rojstvu otroka oditi od njega, da bi rodbina mogla živeti in da bi bila detetu pripravljena boljša bodočnost.

In sedaj vprašanje: Ali je mogoče, da bi mati zvrševala oba svoja poklica enako dobro, ko zahtevata oba celega človeka? Gotovo je, da obstojajo cele vrste žena, ki zmorejo s svojo neomajno energijo izvrševati v redu oba poklica — žene-matere in žene, ki deluje v službi. Je pa na tisoče žena, ki izvršujejo eno

vlogo v kvar in na račun druge. Pridobitni poklic ne sme stopiti v ozadje in jasno je, da trpi tu neizmerno vloga žene-matere.

Pojav, ki se je pokazal v povojni dobi pri nas, ni osamljen: žene-matere pomagajo po celem svetu svojim možem biti boj za kos dnevnega kruha. Ni pa mogoče, da bi tudi v bodoče trpele s tem dvojnimi bremenom: s pridobitnim delom in materinstvom.

Pred četrtsotletjem se je proglašala za ideal državna vzgoja otrok. Tu in tam so bili slični poizkusi napravljani, ali nikjer niso zadovoljili iz razlogov, ker najboljši učitelji in vzgojitelji ne more nadomestiti matere. Poučen primer za pomen matere je kriminalna statistika. 90% mladinstvenih zločincev ni imelo materinske vzgoje in je vzraslo večinomoma po zavodih. Ali ni to dejstvo tudi važen opomin?

Kako naj se torej tu odpomore, ne da bi niti otrok niti mati ne trpela. In dalje: ali je žena sama z današnjimi razmerami zadovoljna in ali si želi, da bi se prebijala skozi življenje pod takimi okolščinami tudi njena hčerka?

Vse države žele povišano populacijo, ki naj bi jim dala novih ljudi in one bi bile tudi poklicane, da s posebnimi prispevki omogočijo očetom, da bi bila mati ohranjena rodbini. Početki tega načina podpor rodbinam so že storjeni n. pr. pri nas pri nekaterih podjetjih in zavodih, ko dobiva oženjeni uslužbenec posebne doklade za ženo in vsako rojeno dete. Vendar se te zahteve ne more staviti kot splošno delodajalcem, kajti potem bi ti odklonili radi večjih režij uslužbovati rodbinske očete.

Za rešitev problema srečnega rodbinskega življenja je bilo storjenih že mnogo poizkusov — vendar si človeštvo ne sme dovoliti take reforme, ki bi bile poplačane z živlensko srečo tega najdražjega, kar imamo: naših otrok!

V zadnjih letih minulega stoletja je o tem problemu krasno napisala švedska pisateljica Ellen Key: »Ne oropajte otrok za njih pravični delež: za občutek doma, za spomine na dom. Državna množinska vzgoja bi delovala tako kot deluje prehrana s pasteuriziranim mlekom: oboleli so, kot so jim odvzeli gotove potrebne bacile. Ljudje, ki bi bili vzgajani z bakterij prostim mlekom javnega skrbstva, v ozračju uniformiranega reda, ki bi dobivali svojo prehrano z avtomobil-zavodov, svojo vzgojo le

v šolah, ki bi začenjali svoje delo le kot čebele v panju družbe, taki nesrečneži bi našli svoje življenje končno tako prazno, da bi oni, ki bi se do dvajsetega leta ne umorili vsled naveličanja življenja, gotovo vse svoje težnje po sreči zedinili v tem, da bi te zavode požgali in zgradili človeštvu zopet domove.«

Za žene ni krasnejšega in višjega ideala kot vzgajati otroke v svojo radost in v blagor celotne človeške družbe in pripraviti tem otrokom solčno in srečno detinstvo. Spomini na dobo, prebito pri roditeljih, v naročju dobre matere, osrečujejo mnoge človeka celo življenje in so posameznikom najkrasnejša in najvišja stvar, kar jih jim je moglo dati življenje.«

V odgovor na mnoga vprašanja.

Mnogo naših članic in čitateljic »Ženskega lista« nas je v teku poslovanja našega uredništva vprašalo, ako ordinira že tudi ženska zdravnica, zlasti za ženske bolezni. Doselej smo na taka vprašanja odgovarjale privatno posameznih vprašalkam.

Ker smo pa v Ljubljani že toliko napredovali, da imamo tu zdravnicospecialistko za ženske bolezni, katero mnogo žena pozna že iz deželne bolnice, smo se predrznile zaprositi gospo zdravnico za inšerat, na katerega opozarjamo naše čitateljice. Ker je zdravljenje z diathermijo velike važnosti zlasti pri mesečnih težkočah in raznih drugih trdovratnih obolenjih, smo naprosile gospo zdravnico, da nam v tem prispeva poljudno pojasnilo, katerega bomo po možnosti priobčile v prihodnjem »Ženskem listu«.

Vojt. Lev:

Masaryk in težnja po novem človeku.

(Ob osemdesetletnici rojstva.)

»Ako hočemo izobrazbe, bodimo pazljivi, učimo se misliti!«

T. G. Masaryk.

Težnja po stvornosti novega človeka — v sebi in v drugih — to je karakteristika celega življenja prezidenta Masaryka. In čim bolj se množi število njegovih let, tem vidnejše in tem očitnejše je njegovo hotenje dati svojemu življenju jasnejši, natančnejši in tudi primernejši izraz. In ko doživlja visoko starost — osem-

desetih let — stoji pred nami kot vtelašeni vzgled, nazoren in viden dokument, da težnja po ustvaritvi novega človeka, tvorečega novo dobo, ni sen modrijanov, nego najbolj realna, ker povzdiguje napredek in celotno dejanje ljudstva s praktičnim in prepotrebim predpogojem boljšega življenja ljudstva v katerikoli smeri — нравni, telesni, politični, socialni, narodni.

Osemdesetletnica prezidenta nas o tem prepričuje in nam daje snovi, da o njej premišljujemo. Predvsem pa željo po spoznanju Masaryka kot človeka. Ako mislimo na velike Masarykove zasluge za нравno prerjenje naroda, ako se oziramo na njegovo delovanje kot učitelja, buditelja in politika, ako se spominjamo končno na uspeh njegovega življenja — naše narodne osvoboditve in končno njegovega modrega vodstva naše državne ladje v še vedno nemirnih valovih Evrope — čutimo gotovo do njega osebno izredno spoštovanje — vendar Masaryka popolnoma ne poznamo. Treba je zato vse to eliminirati in predstaviti si le Masaryka kot človeka. Želel bi, da bi bil Masaryk spoštovan bolj po tej svoji ljudski plati, kajti s tem ni le vsakomur neskončno bližji, marveč je njegov vzgled in vpliv vzgleda gotovo nazornejši, nekako sugestivnejši in zato bolj delujoč.

Da bomo to bolje razumeli: Iz tega »masarykovskega« ljudskega stališča moramo izhajati zato, ker ne more biti vsakdo učitelj naroda, ne vsakdo filozof, politik in celo osvoboditelj svojega naroda. Ali vsakdo more biti **resničen človek**. In to je važno. Ne peša zato pohod socializma, ni zato oviran napredek, ni sta zato na svetu nepravilni socialni red in socialne krivice, ker bi ne bilo dovolj pristašev socializma in somišljenikov socialističnega gibanja, marveč vsled tega, ker je vedno premalo resničnih, dejanskih, resničnosti svojih besed in misli prežetih ljudi. V tem je napaka in zato kažemo na Masaryka predvsem kot na človeka — **novega človeka**, ki ga tako zelo potrebujemo, da **bi bili ljudje boljši in da bi bil svet boljši**.

Torej Masaryk nam je primer težnje po novem človeku. V tem ga skušajmo posnemati in mu slediti. Vsakdo od nas se mu more približati, le ako bo imel dovolj močno voljo in dovolj toplo srce za navdušenje. Torej predvsem: Spoštovati Masaryka znači slediti mu v idealih človečanstva, usmeriti svoje življenje v resnici, v čistem prepričanju

dobrote, ne pozabljati na dušo — pa **tudi ne pozabljati na telo.**

Kaj mislite, da znači onih osemdeset prezidentovih let? Njegovo duševno — in povdarjam — telesno svetost? Nič drugega, kar mora delati vsak resnično moder človek in kar je Masaryk kot filozof življenja tudi delal: skrbeti za razvoj svoje duše in brigati se tem bolj za svoje telo. **Telovadba** mu je bila dopolnilo duševnega dela, poleg drugih nepogrešljiva potreba — in temu načelu ostaja zvest tudi v svoji visoki starosti, ne pozabljajoč jačiti svoje telo dnevno s telovadbo.

To je velik in važen nauk zlasti za nas. V tem je velika, vzpodbujajoča sila Masarykove osebnosti: **Sem osemdesetletnik** — imponiram s svojo telesno spretnostjo, dopolnjeno tako krasno z duševno svežostjo. To je nov človek — vzgled novega človeka, vreden posnemanj in težnje za dosego. **Telo in duh** tvorita človeka in celega človeka in tam, kjer je zakrnelo eno ali drugo. Skrb za telo je skrb za zdravje, za pametno in zmerno uživanje življenja, ne biti črnogled, ali tudi ne ničimeren in v vseh okoliščinah biti časten človek. To pomeni mnogo — le dobro premislite! Časten človek v delu, v prijateljstvu, v ljubezni, v zasebnem in rodbinskem življenju biti časten prijatelj, sodrug, ljubljenec, soprog, oče, mož, žena? Koliko bridkosti, obžalovanj, krivic bi na svetu izgini, **ako bi bilo več zdravih, častnih, s svojim rednim življenjem zadovoljnih ljudi** — ako bi bilo več novih ljudi — kakor nam kaže kot vzgled svojega življenja naš osemdesetletni Masaryk!

Težnja po stvoritvi novega človeka po Masarykovem vzgledu je pravzaprav jedro vseh socialističnih hotenj. Je os, okoli katere se suče usoda sveta. Bode ali boljše ali slabše — na podlagi tega, kako mnogo bo dobrih, novih — in zdravih — ljudi. Ali razumete, zakaj sem o priliki osemdesetletnice prezidenta Masaryka povdaril te njegove človeške lastnosti, daje jim izraz kot na najvažnejše?

Morda Vam to povedo bolje kakor le-te moje vrstice, besede samega Masaryka:

»Nekaj modernega, novega, hočete: Torej, začnite tu! Ko boste čitali, kako postajajo narodi degenerirani, kako je treba imeti močan naraščaj in narod, in ko boste kot Čehi razpravljali o bodočnosti svojega naroda, — imate presneto dolžnost biti jaki, **imeti morate zdrav**

razum in zdravo telo. To rabite kot Čehi!«

Ali razumete? Zdrav razum in zdravo telo! Sledite Masaryku! Stvorite sami iz sebe novega človeka! S to težnjo pozdravimo Masarykovo osemdesetletnico! Cv. K.

Naša starostna doba se daljša.

Često čujemo od starejših ljudi, kako so ljudje živeli nekaj dalje in so bili zdravejši. Naši čislani starčki so gotovo pozabili, koliko ljudi je za njihovega življenja umrlo, sicer bi bili drugačnega mišljenja. Kajti ako vprašamo statistiko, ki se vedno trudi govoriti resnico, nam bo odgovorila obratno. Danes živijo ljudje povprečno dalje časa kot preje, zahvaljujoč napredku znanosti, tehnike, medicine in socialnih ustanov. V Nemčiji je doseglo to izboljšanje celih dvajset let. Njihovi tehniki, učenjaki, zdravniki, ekonomisti in socijologi se niso mučili zaman. Rezultat njih uspehov je očitviden. Ugotovljeno je, da zakon ljudi ne uničuje. Nasprotno, neporočni umirajo preje, zlasti oni iz nižjih in siromašnejših družabnih slojev. Tako govori statistika. In njej lahko verjamemo. Pravzaprav njej moramo verjeti, ker je to statistika nemških zavarovalnih družb, katerih poslovanje temelji na predvidevanju, v kakem številu umirajo, v kaki vrsti in v kaki starosti.

Proč s smrtno kaznijo!

Danska, država s socialistično vlado in socialistično večino v parlamentu je sprejela sredi aprila nov kazenski zakonik, ki **ne določa smrtnih kazni za noben zločin.** Za to reformo v kazenskem pravu so se v danski zbornici borili celih 25 let. — Tudi **Anglija**, enako socialistično vladana, je napravila v tem oziru korak naprej. Začetkom aprila t. l. je odpravila **smrtno kazen v armadi.** — Kdaj se bodo vsaj države približale reku »Ne ubijaj!«, ki ga vedno in vedno imajo na jeziku gotovi ljudje?

Žensko gibanje v Argentini

se sicer ne more primerjati z onim v Britaniji, Franciji, Nemčiji ali v Ameriki, kjer si je žensstvo pridobilo že precej vpliva in moči v poli-

tičnem življenju. Ženske organizacije so poslane na kongres socialistične stranke, ki se je vršil pred nekaj tedni, dvajset delegatinj. Na zborovanju se je veliko razpravljalo o ustanovitvi ženskih organizacij, ki bi se zanimale za vse panoge industrijskega in političnega življenja. V tem oziru so bile sprejete resolucije in kongres se je zavzel za podvzetje kampanje, da se žensko gibanje v Argentini prenove in oživi na način kot je bilo to storjeno v nekaterih drugih deželah.

Jesenice.

Kakor lansko leto, tako je tudi letos priredila naša podružnica Zveze delavskih žen in deklet na Jesenicah izlet v Ljubljano za časa velesesja v dneh 3. V. do 1. VI.

V prvi vrsti se moramo zahvaliti vsem, kateri so nam šli na roko in nam uredili vse potrebno, da nam je naš izlet dobro uspel. Posebna zahvala odboru naše centrale in vsem sodružicam, katere so nam preskrbele brezplačna prenočišča, oskrbele dovoljenje za vporabo odra v Delavski zbornici, ureditev prehrane in postrežbe, s čimer smo bile vse kar najbolj zadovoljne in se vsem kar najlepše zahvaljujemo.

Torej še enkrat vsem skupaj najlepša hvala za nam izkazano naklonjenost in sodružnost. — Za odbor: Zugwitz Helena.

*

Naše društveno življenje je boli tiho in skromno, vendar smo pridobile zopet nekaj novih članic; želeli bi bilo, da bi jih bilo še več. Naša naloga je, zbuditi vse žene in dekleta iz otopelosti in brezbržnosti k samozavesti in aktivnosti.

Vse žene in dekleta se moramo zavedati, da smo polnovreden član človeške družbe, saj nas še bolj pritiska usoda in poklic žene, delavke in matere nam nalaga še več trpljenja in skrbi kakor moškimi.

Da bi si svoj položaj kolikor toliko izboljšale in pokazale svetu, da razumemo položaj, v katerem se nahajamo in s samopomočjo pomagamo potrebnim našim članicam ter pripravimo tu in tam veselo urico tudi našim malim, zato se trudimo z raznimi prireditvami.

Ena taka prireditev je bil tudi naš izlet v Ljubljano, kjer smo prav s skromnimi sredstvi preživele nekaj prav veselih ur z našimi malimi članskimi otroci.

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTI PREDAL 22

Potrebno bi bilo, da bi večkrat napravile skupni izlet v naravo z našimi otroci in tudi može bi bilo dobro pritegniti, da bi se tako vsaj ob nedeljah izognili cestnemu prahu ter navžili svežega zraka, otroci pa bi se brezskrbno zavrteli v prosti naravi.

Žene, razmišljajte in povejte svoje mnenje, kam in kdaj odrinemo z našimi razposajenimi malčki v svobodno naravo, da se nakričijo in naskačejo. Svoboda in zrak naj razvedri naš naraščaj!

Dr. Paul in Marija Krische:

Žena v zgodovini.*

II.

Žena v prazgodovini in pri lovskih (primitivnih) narodih.

Za vsakogar, kdor se bavi z vprašanjem žene, je posebno zanimivo, ako se informira o položaju žene v najstarejših dobah razvoja. Nimamo najdb, ki bi nam mogle kaj pozitivnega pojasniti. Našli so le orodje, ki sta ga povsem verjetno mož in žena uporabljala na isti način, pa tudi to ne izvira iz prazgodovine, nego pripada poznejšim razvojnim perijodam. Vendar si pa o položaju žene v tej dobi lahko ustvarimo sliko, katera bo vsaj verjetna. Dobimo jo na ta način, da vzamemo kot izhodno točko položaj žene pri tkzv. primitivnih narodih, to je pri lovskih narodih, ki še danes žive na najnižji stopnji razvoja in da ono, kar nam manjka, izpopolnimo z domnevanji in sklepi na osnovi verjetnosti. Danes prevladuje mnenje, da so malo razviti, primitivni narodi, dasi so doživeli gotove izpremembe, še vedno nedaleč od stanja prazgodovine.

Dejstvo, da se je človek razvil iz živali, ki žive v čredah, je brez dvoma za vsakogar, kdor prirodnoznanstveno misli, povsem gotovo. Ljudem najbližje, višje opice žive izrecno v skupinah. V tej zgodnji perijodi (dobi) si moremo zamisliti razvoj človeštva samo v večjem okvirju zajednice. Dar govora se je

mogel razviti le v skupnem življenju z drugimi, ki je vzpodbujalo k stalnemu vežbanju, a gospodarsko je bilo takšno, da je imelo za predpogoj sodelovanje cele vrste posameznikov. Človek še ni nosil nikaškega orožja in s popolnoma primitivnim (enostavnim) orodjem je stal nasproti telesno močnejšemu sovražniku. Mogel je doseči nekaj le tedaj, ako se je združil z ostalimi. Torej skupno življenje v hordah (skupinah), ki so štejele okoli 30 do 40 glav. Pri tem ni nikakor gotovo, da je v teh skupinah vladala promiskuiteta (svobodno spolno združevanje), kakor je to predpostavljala in sklepal Engels na bazi (podlagi) mišljenja ameriškega socijologa Morgana. Človeku najbližje živali,

višje opice, ne žive brezpogojno v promiskuiteti. One imajo večinoma hareme, to je močan samec išče in zahteva zase celo vrsto samic. No, so pa tudi opice, ki so monogamne (enoženske) tudi v skupinah, kakor se to sedaj poroča za skupino pavijanov v berlinskem zoološkem vrtu. O življenju, ki ga človek-opica preživlja v svobodi, je na žalost zelo malo znanega. Tako za gorilo ni znano, ali živi v zajednici črede monogamno ali poligamno (množžensko). Kjer obstoja v živalskem carstvu kaka rodbinska vez, tam je običajno zelo močna, tako da za parjenje izven skupine za samca in samico ni več niti poželjenja niti dražljivosti.

Tako je tudi pri mnogih pticah. Vendar so v tem tudi velike razlike, često pri najbližjih sorodnih skupinah. Pri ptici mandrilu se nahajajo 2—3 samice v popolni odvisnosti od svojega tirana, ki jih v slučaju razdraženosti tolče in muči, a pri ptici resusu vlada popolna enakopravnost spola.

Poleg tega, da obstojajo razlike med posameznimi skupinami, ki onemogočajo dedukcije (izpeljave) od opice na človeka, a mi poleg tega niti ne vemo, katera skupina je človeku najbolj sorodna, je treba obrniti pozornost tudi na to, da so odnošaji spolov v živalskem carstvu v različnem času popolnoma različni. Za časa seksualne (spolne) razburljive perijode paritve je samec, katerega nagon popolnoma obvlada, vedno tisti, ki je aktivnejši in ki vlada. Samica navadno pasivno opazuje ljubezenske boje in sledi zmagovalcu. Sam akt, v vsej svoji moči in brez brutalnosti (surovosti).

Znano je grizenje, vlačenje in tolčenje živali — samec v času razdraženosti, ki — privlačuje — kot v nekaki hipnozi — samico.

(Nadaljevanje sledi.)

Med. univ.

Dr. Marija Fink

specijalistka za ženske bolezni
in porodništvo. (zdravljenje
z diathermijo.)

Ordinira dnevno od
9. do 11. ure in od
2. do 5. ure popoldne

Gledališka ulica št. 7/I.

Telefon št.

**Širite
naš list!**

Hranilne vloge vlagaj
Vse potrebščine nakupuj } v

KONZUMNEM DRUŠTVU ZA SLOVENIJO

v Ljubljani in njegovih podružnicah.

* Glej I. del tega članka v 12. številki Žen. lista z dne 1. dec. 1929.